

Fristående verksamhet i Alingsås kommun

En informationsskrift om att starta och bedriva
fristående skola och barnomsorg 1-16 år

Handläggare: Jonas Nordlander, Kristina Jakobsson och Magdalena T Karlsson
Barn- och ungdomsförvaltningen i Alingsås kommun

2016-02-23

Dnr 2016.032 BUN

Innehållsförteckning

1. Inledning	s. 2
2. Verksamhetsformer	s. 3
2.1 Grundskola och grundsärskola	s. 3
2.2 Förskoleklass	s. 4
2.3 Förskola	s. 5
2.4 Fritidshem	s. 6
2.4.1 Fritidshem integrerade med fristående grundskola/grundsärskola	s. 7
2.4.2 Fritidshem fristående från grundskola/grundsärskola	s. 7
2.5 Pedagogisk omsorg	s. 9
3. Ansökan och godkännande	s.10
3.1 Förarbete	s.10
3.2 Godkännande	s.12
4. Tillsyn och dokumentation	s.13
4.1 Kommunens ansvar och rutiner	s.13
4.2 Ingripanden vid tillsyn	s.13
4.3 Dokumentation	s.14
5. Kontaktuppgifter	s.14

Bilagor

1. Mall för ansökan om godkännande
2. Mall för ansökan om tilläggsbelopp
3. Analysdokument för ansökan om tilläggsbelopp
4. Mall för verksamhetsbeskrivning inför tillsyn

1. Inledning

Fristående grundskola, förskoleklass, förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem är idag etablerade verksamheter i Alingsås kommun. De fristående verksamheterna sköter själva sin kvalitetssäkring, ekonomi och administration och ansvarar för personal och lokaler. För att finansiera sin verksamhet får de fristående verksamheterna kommunbidrag på samma grunder som kommunen tilldelar sina egna motsvarande verksamheter. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp.

Både kommunal och fristående verksamhet skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Det handlar om att respektera människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och *barnets bästa* skall vara ledordet för varje utbildningsanordnare. Utgångspunkten för *barnets bästa* är FN:s barnkonvention.

Skollagen (2010:800) stadgar att fristående förskolor och fritidshem får ha en konfessionell inriktning, men deltagandet måste vara frivilligt. Undervisningen i sig får däremot inte ha konfessionella inslag.

Anordnare av fristående verksamhet kan till exempel vara ett bolag, flera familjer som går ihop ("flerfamiljsystem"), ett föräldrakooperativ, en ideell organisation eller ett personalkooperativ.

Skollagen, skolförordningen och läroplanerna gäller för fristående verksamheter och för detaljer i olika frågor hänvisas dit.

2. Verksamhetsformer

Nedan beskrivs de olika verksamhetsformerna. För alla verksamhetsformer utom för grundskolan och grundsärskolan är det kommunen som godkänner ansökan om att bedriva verksamheten och som utövar tillsyn över dem.

2.1 Grundskola och grundsärskola

Det är Statens skolinspektion som godkänner ansökningar om att starta fristående grundskolor och grundsärskolor och som också har tillsynsansvaret över dem. För information om urval, mottagande och andra kriterier som måste uppfyllas av den fristående grundskolan eller grundsärskolan, kontakta Skolinspektionen.

Bidrag från hemkommunen

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående verksamheterna får per inskriven elev.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för:

- undervisning
- lärverktyg
- elevhälsa
- måltider
- administration
- mervärdeskatt
- lokalkostnader

I begreppet "undervisning" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov. Det betyder att kostnader för t.ex. stöd i form av extra undervisning, specialpedagoginsats eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp som syftar till att hjälpa elever med inlärningssvårigheter att nå målen ska täckas av grundbeloppet. Pengen motsvarar vad varje elev vid de kommunala grundskolorna får.

De fristående grundskolorna och grundsärskolorna kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet avser endast ersättning för extraordinära åtgärder där kostnaderna för stödet är omedelbart kopplade till en enskild elev och dennes behov och förutsättningar för att kunna fullfölja sin vistelse i skolan. Endast de elevers stödbehov som kartlagts och bedömts på rektors initiativ eller på specialistnivå kan komma ifråga för tilläggsbelopp. Exempel på när tilläggsbelopp kan beviljas är då neuropsykiatrisk problematik där funktions-nedsättningen gör att miljön behöver tryggas föreligger, eller då elev som pga. av sjukdom eller olycka som innebär en funktionsnedsättning behöver heltidsstöd och att det är fara för livet om inte denna insats görs. Tilläggsbeloppet ska då täcka kompensatoriska hjälpmedel, assistenthjälp eller anpassning av skollokal. Ersättning för modersmålsundervisning är också ett tilläggsbelopp. I Alingsås kommun anordnas modersmålsundervisning av Östlyckeskolan om inte den fristående aktören kräver att få ut pengarna.

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, fattar beslut om tilläggsbelopp om de uppfyller kriterierna ovan. Förvaltningen är dock inte skyldig att godkänna ansökningar om tilläggsbelopp om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter skulle uppstå för kommunen. Blanketten "Ansökan om tilläggsbelopp" och "Analysdokument" används (Bilaga 2 och 3).

Beslut om grundbelopp och tilläggsbelopp är överklagningsbara med förvaltningsbesvär. Då besluten underrättas den fristående grundskolan eller grundsärskolan, finns information om hur man går tillväga för att överklaga det aktuella beslutet. Om den fristående skolan inte är nöjd med beslutet kan den överklaga det skriftligt inom tre veckor från den dag det inkom till den fristående skolan. Överklagandet sänds till barn- och ungdomskontoret som skickar det vidare till förvaltningsrätten.

Skolskjuts

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, anordnar kostnadsfri skolskjuts för elever i fristående grundskola och grundsärskola. För att eleven ska vara berättigad till skolskjuts, görs en prövning som tar hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Det är elevens vårdnadshavare som ansöker om detta. Läs mer om skolskjuts på www.alingsas.se

Insyn

Barn- och ungdomsförvaltningen har rätt till insyn i den fristående grundskolan eller grundsärskolan. Detta innebär att förvaltningen ska kunna hålla sig informerad om utvecklingen i verksamheten. Förvaltningen har dock inte rätt att göra påpekanden eller utöva tillsyn mot verksamheten, då det ansvaret åligger Skolinspektionen.

2.2 Förskoleklass

Det är Statens skolinspektion som godkänner ansökningar om att starta fristående förskoleklass och som också har tillsynsansvaret över dem. För information om urval, mottagande och andra kriterier som måste uppfyllas av den fristående förskoleklassen, kontakta Skolinspektionen.

Bidrag från hemkommunen

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående verksamheterna får per inskriven elev.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för;

- undervisning
- lärverktyg
- elevhälsa
- måltider
- administration
- mervärdeskatt
- lokalkostnader

I begreppet "undervisning" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov. Det betyder att kostnader för t.ex. stöd i form av extra undervisning, specialpedagoginsats eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp som syftar till att hjälpa elever med inlärningssvårigheter att nå målen ska täckas av grundbeloppet. Pengen motsvarar vad varje elev vid de kommunala grundskolorna får.

De fristående anordnarna av förskoleklass kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet avser endast ersättning för extraordinära åtgärder där kostnaderna för stödet är omedelbart kopplade till en enskild elev och dennes behov och förutsättningar för att kunna fullfölja sin vistelse i skolan.

Endast de elevers stödbehov som kartlagts och bedömts på rektors initiativ eller på specialistnivå kan komma ifråga för tilläggsbelopp. Exempel på när tilläggsbelopp kan beviljas är då neuropsykiatrisk problematik där funktionsnedsättningen gör att miljön behöver tryggas föreligger, eller då elev som pga. av sjukdom eller olycka som innebär en funktionsnedsättning behöver heltidsstöd och att det är fara för livet om inte denna insats görs. Tilläggsbeloppet ska då täcka kompensatoriska hjälpmedel, assistenthjälp eller anpassning av skollokal.

Beslut om grundbelopp och tilläggsbelopp är överklagningsbara med förvaltningsbesvär. Då besluten underrättas den fristående anordnaren av förskoleklass, finns information om hur man går tillväga för att överklaga det aktuella beslutet. Om den fristående anordnaren inte är nöjd med beslutet kan den överklaga det skriftligt inom tre veckor från den dag det inkom till den fristående anordnaren. Överklagandet sänds till barn- och ungdomskontoret som skickar det vidare till förvaltningsrätten.

Skolskjuts

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, anordnar kostnadsfri skolskjuts för elever i fristående förskoleklass. För att eleven ska vara berättigad till skolskjuts, görs en prövning som tar hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Det är elevens vårdnadshavare som ansöker om detta. Läs mer om skolskjuts på www.alingsas.se

Insyn

Barn- och ungdomsförvaltningen har rätt till insyn i den fristående förskoleklassen. Detta innebär att förvaltningen ska kunna hålla sig informerad om utvecklingen i verksamheten. Förvaltningen har dock inte rätt att göra påpekanden eller utöva tillsyn mot verksamheten, då det ansvaret åligger Skolinspektionen.

2.3 Förskola

Mottagande

Den fristående förskolan skall vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, såvida inte den fristående förskolan har en särskild karaktär vilken godtas av kommunen vid prövning av ansökan. Det kan t ex handla om att verksamheten riktar sig till barn vars föräldrar är medlemmar i viss förening eller anställda hos ett visst företag. Då barn fyller ett år, skall de erbjudas förskola med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete/studier eller sitt eget behov. Från och med ett års ålder har barn vars föräldrar är föräldralediga eller arbetslösa rätt till förskola 15 timmar/vecka. Från höstterminen det år barnet fyller tre år skall de oavsett föräldrarnas förvärvsarbete/studier erbjudas avgiftsfri förskola om 525 timmar per år.

Om barnet har ett eget stödbehov ska det erbjudas förskola oavsett ålder och föräldrarnas förvärvsarbete/studier.

Urval

Om det finns fler sökande barn till den fristående förskolan än antal lediga platser, måste ett urval göras. Urvalsgrunderna bestäms av barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun i samband med att ansökan godkänns. Diskrimineringslagen (2008:567) är tydlig med att ingen diskriminering på grund av till exempel kön, ålder, etnisk tillhörighet, funktionshinder och religion får förekomma i samband med urval av barn till en fristående förskola. Att en barngrupp består av t ex flest pojkar och antas bli bättre balanserad genom att ge flickor förtur i kön, är alltså att betrakta som diskriminering av pojkar och därmed inte godtagbart. Motsvarande gäller om t ex en förskola med stor andel etniskt svenska barn vill ge förtur till barn med utländsk bakgrund. Däremot kan ålder utgöra ett urvalskriterium, om det finns ett berättigat syfte. Exempel på detta kan vara att en viss pedagogik lämpar sig för en viss åldersgrupp.

I normalfallet rekommenderar kommunen de fristående förskolorna att ansöka om geografisk närhet, syskonförtur och ködatum som urvalskriterier. Har man inte ansökt och fått beviljat särskilda utvalskriterier gäller de regler som kommunen använder.

Avgifter

Precis som de kommunala förskolorna får de fristående inte ta ut en oskäligt hög avgift. Kommunens maxtaxa fungerar normerande för de fristående förskolornas avgiftsuttag. Läs mer om kommunens maxtaxa på www.alingsas.se. Liksom för de kommunala förskolorna får avgiften efter det att barnet fyllt tre år bara avse den del av verksamheten som överstiger 525 timmar per år. Om barnet har erhållit platsen i förskolan på grund av eget stödbehov får avgift bara tas ut för den del som överstiger 15 timmar per vecka.

Bidrag från hemkommunen

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående förskolorna får per inskrivet barn. En förutsättning för bidrag är att barnet har rätt till förskola enligt skollagens regler och att förskolan har godkänts för att bedriva verksamheten.

Grundbeloppet utgår från samma grunder som nämnden tillämpar vid fördelning till de egna förskolorna.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för;

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- måltider
- administration
- mervärdesskatt
- lokalkostnader.

I begreppet "omsorg och pedagogisk verksamhet" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov.

De fristående förskolorna kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet avser endast ersättning för extraordinära åtgärder där kostnaderna för stödet är omedelbart kopplade till ett enskilt barn och dennes behov och förutsättningar för att kunna fullfölja sin vistelse i förskolan. Endast de barns stödbehov som kartlagts och bedömts på förskolechefs initiativ eller på specialistnivå kan komma ifråga för tilläggsbelopp. Exempel på när tilläggsbelopp kan beviljas är då neuropsykiatrisk problematik där funktions-nedsättningen gör att miljön behöver tryggas föreligger, eller då elev som pga. av sjukdom eller olycka som innebär en funktionsnedsättning behöver heltidsstöd och att det är fara för livet om inte denna insats görs. Tilläggsbeloppet ska då täcka kompensatoriska hjälpmedel, assistenthjälp eller anpassning av skollokal.

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, fattar beslut om tilläggsbelopp om de uppfyller kriterierna ovan. Förvaltningen är dock inte skyldig att godkänna ansökningar om tilläggsbelopp om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter skulle uppstå för kommunen. Blanketten "Ansökan om tilläggsbelopp" används (bilaga 1).

Beslut om grund- och tilläggsbelopp är överklagningsbara med förvaltningsbesvär. Om den fristående förskolan inte är nöjd med beslutet kan den överklaga det skriftligt inom tre veckor från den dag det inkom till den fristående förskolan. Överklagandet sänds till barn- och ungdomskontoret som skickar det vidare till förvaltningsrätten.

2.4 Fritidshem

Fritidshem kan bedrivas integrerat med grundskola/grundsärskola eller som separata verksamheter.

2.4.1 Fritidshem integrerade med fristående grundskola/grundsärskola

Det är Statens skolinspektion som godkänner ansökningar om att starta fristående fritidshem och som också har tillsynsansvaret över dem. För information om urval, mottagande och andra kriterier som måste uppfyllas av den fristående fritidshemmet, kontakta Skolinspektionen.

Bidrag från hemkommunen

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående fritidshemmen får per inskrivet barn. En förutsättning för bidrag är att barnet har rätt till fritidshem enligt skollagens regler och att fritidshemmet har godkänts av Skolinspektionen för att bedriva verksamheten.

Grundbeloppet utgår från samma grunder som nämnden tillämpar vid fördelning till de egna fritidshemmen.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för;

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- måltider
- administration
- mervärdesskatt
- lokalkostnader.

I begreppet "omsorg och pedagogisk verksamhet" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov.

De fristående fritidshemmen kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet avser endast ersättning för extraordinära åtgärder där kostnaderna för stödet är omedelbart kopplade till ett enskilt barn och dennes behov och förutsättningar för att kunna fullfölja sin vistelse i förskolan. Endast de barns stödbehov som kartlagts och bedömts på rektors initiativ eller på specialistnivå kan komma ifråga för tilläggsbelopp. Exempel på när tilläggsbelopp kan beviljas är då neuropsykiatrisk problematik där funktions-nedsättningen gör att miljön behöver tryggas föreligger, eller då elev som pga. av sjukdom eller olycka som innebär en funktionsnedsättning behöver heltidsstöd och att det är fara för livet om inte denna insats görs. Tilläggsbeloppet ska då täcka kompensatoriska hjälpmedel, assistenthjälp eller anpassning av skollokal.

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, fattar beslut om tilläggsbelopp om de uppfyller kriterierna ovan. Förvaltningen är dock inte skyldig att godkänna ansökningar om tilläggsbelopp om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter skulle uppstå för kommunen. Blanketten "Ansökan om tilläggsbelopp" används (bilaga 1).

Beslut om grund- och tilläggsbelopp är överklagningsbara med förvaltningsbesvär. Om den fristående anordnaren inte är nöjd med beslutet kan den överklaga det skriftligt inom tre veckor från den dag det inkom till det fristående fritidshemmet. Överklagandet sänds till barn- och ungdomskontoret som skickar det vidare till förvaltningsrätten.

2.4.2 Fritidshem fristående från grundsärskola/grundsärskola

Mottagande

I Alingsås kommun erbjuds alla elever fritidshemsplats till och med vårterminen det år de fyller 13 år. Plats skall erbjudas de barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar, eller om barnet har eget behov. Kommunen ska anordna fritidshemsplats åt barn som går i fristående grundskola som inte anordnar fritidsverksamhet.

Urval

Om det finns fler sökande barn till det fristående fritidshemmet än antal lediga platser, måste ett urval göras. Urvalsgrunderna bestäms av barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun i samband med att ansökan godkänns. Diskrimineringslagen (2008:567) 2 kap 5 § är tydlig med att ingen diskriminering på grund av till exempel kön, ålder, etnisk tillhörighet, funktionshinder och religion får förekomma i samband med urval av barn till ett fristående fritidshem. Att en elevgrupp består av t ex flest pojkar och antas bli bättre balanserad genom att ge flickor förtur i kön, är alltså att betrakta som diskriminering av pojkar och därmed inte godtagbart. Motsvarande gäller om t ex ett fritidshem med stor andel etniskt svenska barn vill ge förtur till barn med utländsk bakgrund. Däremot kan ålder utgöra ett urvalskriterium, om det finns ett berättigat syfte. Exempel på detta kan vara att en viss pedagogik lämpar sig för en viss åldersgrupp.

I normalfallet rekommenderar kommunen de fristående fritidshemmen att ansöka om geografisk närhet, syskonförtur och ködatum som urvalskriterier.

Avgifter

Precis som de kommunala fritidshemmen får de fristående inte ta ut en oskäligt hög avgift. Kommunens maxtaxa fungerar normerande för de fristående fritidshemmens avgiftsuttag. Läs mer om kommunens maxtaxa på www.alingsas.se.

Bidrag från hemkommunen

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående fritidshemmen får per inskrivet barn.

Grundbeloppet utgår från samma grunder som nämnden tillämpar vid fördelning till de egna fritidshemmen.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för;

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- måltider
- administration
- mervärdesskatt
- lokalkostnader

I begreppet "omsorg och pedagogisk verksamhet" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov.

De fristående fritidshemmen kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet avser endast ersättning för extraordinära åtgärder där kostnaderna för stödet är omedelbart kopplade till en enskild elev och dennes behov och förutsättningar för att kunna fullfölja sin vistelse i skolan.

Endast de elevers stödbehov som kartlagts och bedömts på rektors initiativ eller på specialistnivå kan komma ifråga för tilläggsbelopp. Exempel på när tilläggsbelopp kan beviljas är då neuropsykiatrisk problematik där funktionsnedsättningen gör att miljön behöver tryggas föreligger, eller då elev som pga. av sjukdom eller olycka som innebär en funktionsnedsättning behöver heltidsstöd och att det är fara för livet om inte denna insats görs. Tilläggsbeloppet ska då täcka kompensatoriska hjälpmedel, assistenthjälp eller anpassning av skollokal.

Barn- och ungdomsförvaltningen, på delegation av nämnden, fattar beslut om tilläggsbelopp om de uppfyller kriterierna ovan. Förvaltningen är dock inte skyldig att godkänna ansökningar om tilläggsbelopp om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter skulle uppstå för kommunen. Blanketten "Ansökan om tilläggsbelopp" används (bilaga 1).

Beslut om grund- och tilläggsbelopp är överklagningsbara med förvaltningsbesvär. Om huvudmannen för det fristående fritidshemmet inte är nöjd med beslutet kan beslutet överklagas skriftligt inom tre veckor från den dag det inkom till det fristående fritidshemmet. Överklagandet sänds till barn- och ungdomskontoret som sedan sänder det vidare till förvaltningsrätten.

Insyn

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun har rätt till insyn i en fristående fritidsverksamhet. Detta innebär att kommunen har rätt att vidta åtgärder för att hålla sig informerad om utvecklingen.

2.5 Pedagogisk omsorg

Mottagande

En fristående aktör kan anordna pedagogisk omsorg istället för eller som ett komplement till förskola eller fritidshem. Verksamheten kan exempelvis bedrivas av flera familjer som går ihop ("flerfamiljsystem") eller som familjedaghem. Barn i behov av särskilt stöd ska få verksamheten anpassad.

Kvalitetskrav

Verksamheten måste bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med lämplig sammansättning och storlek. Personalen måste ha tillräcklig utbildning eller erfarenhet för att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

Verksamheten måste bedrivas med respekt för barnets rättigheter och behov samt utgå från demokratiska värderingar.

Avgifter

Avgiftsuttaget ska grundas på samma principer som uttaget i förskola eller fritidshem (se ovan).

Bidrag från hemkommunen

För att verksamheten ska erhålla bidrag från hemkommunen, måste följande villkor vara uppfyllda:

- Verksamheten måste uppfylla de föreskrifter som gäller för motsvarande kommunal verksamhet. Detta innebär att skollagens regler och de riktlinjer som finns för kommunens pedagogiska omsorg följs (se barnomsorgsregler på www.alingsas.se).
- Verksamheten får inte innebära påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet.
- Verksamheten ska vara öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, undantaget om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.
- Avgiften får inte vara oskäligt hög.

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun fastställer varje år i sitt budgetdokument ("Flerårsstrategi") den peng de fristående anordnarna av pedagogisk omsorg får per inskrivet barn.

Grundbeloppet utgår från samma grunder som nämnden tillämpar vid fördelning till de egna fritidshemmen.

Detta s k grundbelopp avser ersättning för;

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- måltider
- administration
- mervärdesskatt
- lokalkostnader

I begreppet "omsorg och pedagogisk verksamhet" ingår stöd till elever med mindre omfattande stödbehov. Utövare av fristående pedagogisk omsorg kan även ansöka hos kommunen om tilläggsbelopp för de barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd.

Precis som för förskola och fritids består bidraget av grundbelopp och tilläggsbelopp (se villkor under avsnittet 2.2 *Fristående förskola*) och grundas på samma principer som för motsvarande kommunal verksamhet. Beslut om bidrag är överklagningsbara med förvaltningsbesvär.

För pedagogisk omsorg som bedrivs i familjedagformsform där vårdnadshavare arbetar, gäller att verksamheten inte får innehålla fler egna barn än andras. Detta är en förutsättning för att kommunen ska dela ut bidrag.

3. Ansökan och godkännande

3.1 Förarbete

Att planera och genomföra en ansökan kan vara en tidskrävande process där många frågor måste utredas och klargöras. Att hålla en kontinuerlig dialog med barn- och ungdomsförvaltningens personal kan vara ett stöd på vägen.

Följande behöver diskuteras igenom:

Kvalitetskrav

- Vilka lagar, avtal och föreskrifter styr fristående verksamhet?
- Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan verksamheten och kommunen?
- Hur ska verksamheten realisera de nationella styrdokumenterna?
- Ska verksamheten ha en särskild inriktning?
- Hur många barn ska vistas i verksamheten?
- Hur ska urvalsreglerna se ut?
- Hur tillgodoser verksamheten stödinsatser för de barn som är i behov av det?
- Hur ska verksamheten hantera IT-säkerhet och eventuell sekretess för enskilda elever?

Lokaler och utemiljö

- Vilka krav ställs det på lokalernas utformning; krävs t ex anpassning eller ombyggnation?
- Vilka tillstånd krävs av andra myndigheter?
- Hur tillgodoses kraven på utemiljön i form av kvalitet, säkerhet, trafikförhållanden, markförhållanden, grindar och lekredskap?
- Vilket material och utrustning behövs för att bedriva den pedagogiska verksamheten?

Verksamheten ska bedrivas i en trygg, säker och hälsosam miljö i lokaler och med utrustning som krävs för att barnen ska få en god omsorg och pedagogisk verksamhet av god kvalitet. Krav på

arbetsmiljö, ventilation, buller, livsmedels- och sophantering, brandsäkerhet osv skall beaktas och godkännas av berörda myndigheter (se nedan).

Lokaler och uteplatser bör vara utformade så att man har god uppsikt över barnen. Staket ska finnas. Det behöver finnas utrymme för barnens aktiviteter, vila och avskildhet, måltider, hygien, av- och påklädning, personal, matlagning och disk, förråd för lekmaterial, livsmedel och hygienartiklar men också för utelekmaterial och eventuella barnvagnar.

Lokalernas läge i förhållande till grannar, möjligheter till utomhusaktiviteter och trafiksäkerhet skall beaktas. Verksamhetens inriktning, barngruppens storlek och sammansättning ligger till grund för bedömning av lokalerna.

Ekonomi

- Hur ser de ekonomiska förutsättningarna ut; budget, intäkter, kostnader, skatter, avgifter, bokföring m m?
- Hur hanteras kostnader för barn med särskilda behov?
- Hur ska uttaget av föräldraavgift ske?

I driftsbudgeten ska kostnader och intäkter för att driva verksamheten redovisas. Kostnader kan vara personal (lön, sociala avgifter, kompetensutveckling), lokal (hyra, värme, el, försäkringar, avskrivningar, underhåll), kost, material och utrustning, räntor, administration mm.

Intäkter är vanligtvis kommunala bidrag (grund- respektive eventuella tilläggsbelopp), föräldraavgifter och övrigt.

Personalansvar

- Hur ser verksamhetens personalansvar ut; arbetssätt, kompetens, registerkontroll, aktuella avtal, samverkansformer?

Skollagen och läroplanen är tydliga med att det är legitimerade förskollärare som ansvarar för undervisning och dokumentation i förskolan, samt ska se till att uppfylla kraven på föräldrarnas delaktighet verksamheten och sitt barns utveckling. Därför måste ett adekvat antal legitimerade förskollärare finnas på arbetsplatsen.

Personalbehovet påverkas av ett antal faktorer, så som antalet barn, barngruppernas sammansättning (barnens åldrar, barn i behov av särskilt stöd mm), öppettider, barnens vistelsetider, lokalernas beskaffenhet och eventuella föräldrainsatser.

Det är viktigt att diskutera igenom huruvida verksamheten ska vara kollektivavtalsansluten för de anställda och ta ställning till de villkor som då gäller, t ex vad gäller tjänstepension.

Ledarskap

- Hur ska ledarskapet och ansvarsfördelningen se ut?

I skollagen och läroplanen stadgas att en förskola skall ledas av en förskolechef som har pedagogisk utbildning och erfarenhet. Denne har ansvaret för arbetsledning och administration, stöd och handledning till personalen, planering och utvärdering av den pedagogiska verksamheten samt myndighetskontakter som rör barnen. Vad gäller pedagogisk omsorg finns inte samma krav på en chef utan ledarskapsfrågan får diskuteras.

Krishantering

En kris- och säkerhetsplan behöver utarbetas för varje verksamhet. I denna ska framgå rutiner för hur kriser ska hanteras.

3.2 Godkännande

Inför ansökan ska följande myndighetskontakter tas för att utreda lokalernas lämplighet och behov av eventuella åtgärder som kan påverka lokalkostnaden:

- Plan- och byggkontoret (förfrågan/förhandsbesked om ändrad användning, ombyggnadsbehov)
- Miljöskyddskontoret (lokaler, mathantering)
- Räddningstjänsten (brandsäkerhet)

Utöver detta behöver ni bilda förening/starta företag eller motsvarande och Skaffa F-skattsedel.

Använd avsedd blankett för ansökan om godkännande och bifoga följande dokument:

- Godkänt tillstånd för eventuellt bygglov, bygganmälan, livsmedelshantering med mera hos respektive myndighet (se ovan).
- En ekonomisk kalkyl och budget, både kort- och långsiktig.
- Föreningsbevis/registreringsbevis med eventuella stadgar.

Ansökan skickas till:

Alingsås kommun

Barn- och Ungdomsförvaltningen

441 81 Alingsås

Observera att ansökan upprättas som en allmän, offentlig handling då den registreras hos barn- och ungdomskontoret.

Det är barn- och ungdomsnämndens politiker som tar ställning till ansökan. Det kan ta cirka tre månader att få ansökan godkänd. Detta beror på handläggningstid, politisk beredningstid och överklagandetid efter det att beslutet är fattat.

Ett negativt beslut (ansökan avslås) kan överklagas med förvaltningsbesvär. Detta ska göras inom tre veckor från det att den fristående aktören fått del av beslutet. Det är beslut om godkännande av fristående förskola, fritids och pedagogisk omsorg som kan överklagas på detta sätt.

4. Tillsyn och dokumentation

4.1 Kommunens ansvar och rutiner

Enligt gällande skollag har kommunen tillsynsansvar över godkända fristående förskolor, fritidshem och sådan pedagogisk omsorg som beviljats bidrag. Tillsynen syftar till att se till att lagar, krav och regler som verksamhetens beviljats bidrag till följs. Se bilaga 4 för de praktiska frågor som ska besvaras inför tillsynen.

Tillsynsansvaret innebär att barn- och ungdomsförvaltningens personal i form av årliga besök granskar verksamheten och har därmed rätt till fysiskt tillträde till lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten. Även flygande, oanmälda besök kan förekomma. Plan för årliga besök publiceras löpande på www.alingsas.se

Tillsynen innebär också att den fristående verksamheten på begäran måste lämna ut handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

Barn- och ungdomsförvaltningen ska också i sitt tillsynsarbete lämna råd och vägledning till verksamheten. Detta sker i form av dialogmöten mellan chefer för de fristående verksamheterna och barn- och ungdomsförvaltningen.

4.2 Ingripanden vid tillsyn

Föreläggande och anmärkning

Om barn- och ungdomsförvaltningen vid sin tillsyn finner att den fristående verksamheten inte lever upp till bidragsvillkor eller på andra sätt missköter sin rätt att bedriva verksamheten, har barn- och ungdomsnämnden rätt att förelägga verksamheten att fullgöra sina skyldigheter. Föreläggandet gäller omedelbart.

Om bristerna är mindre allvarliga kan nämnden istället för föreläggande utdela en anmärkning.

Återkallelse

Barn- och ungdomsnämnden kan återkalla ett godkännande eller beslut om rätt till bidrag om föreläggandet inte har följts och om missförhållandet är allvarligt. Ett godkännande kan också återkallas om verksamheten inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande. Även om misstanke finns om att missförhållandet kommer att upprepas, trots att rättelse skett, har nämnden rätt att återkalla godkännandet.

Tillfälligt verksamhetsförbud

Om ett beslut om återkallelse inte kan avvaktas och barnens hälsa eller säkerhet är i fara, kan ett tillfälligt verksamhetsförbud hindra den fristående verksamheten att bedrivas,

Beslut om föreläggande, anmärkning, återkallelse och tillfälligt verksamhetsförbud meddelas skriftligt och kan överklagas med kommunalbesvär.

4.3 Dokumentation

En vecka innan tillsynsbesöket, ska den fristående verksamheten lämna in en ifylld verksamhetsbeskrivning (bilaga 4). Dokumentationen utgör grund för diskussion vid besöket.

Dokumentationen upprättas som en allmän handling av barn- och ungdomsförvaltningen och blir därmed tillgänglig för allmänheten på begäran. Materialet meddelas även barn- och ungdomsnämndens politiker.

5. Kontaktuppgifter

Om du vill veta mer om hur du går tillväga för att starta fristående verksamhet, eller har specifika frågor om kommunens förskolekö: kontakta Jonas Nordlander på barn- och ungdomskontoret: telefon 0322-61 66 94 eller mail jonas.nordlander@alingsas.se

Har du specifika frågor om ekonomi och bidrag, kontakta Kristina Jakobsson, på tel. 0322- 61 63 48 eller mail kristina.jakobsson@alingsas.se

Du kan också läsa mer om de befintliga verksamheterna på www.alingsas.se